

Elisabeth Weeshuis Museum

Jaarverslag 2022

Woord vooraf

De start van het nieuwe museumjaar werd door een corona lockdown nog even uitgesteld, maar eind januari 2022 mochten we onze deuren weer openen. Dat werd feestelijk gevierd met het festival Barok aan de Lek. Terwijl in de stad mensen konden genieten van concerten kwamen kinderen in het weeshuis kennismaken met klassieke muziekinstrumenten. In de loop van het verdere jaar zagen we een aarzelende terugkeer van de reguliere museumbezoekers, maar evenementen als de tuindag en de kindermuseumnacht werden goed bezocht. Door resterende Brede Schoolsubsidie, wegens de corona lockdowns nog niet ingezet, was het mogelijk alle schoolvakanties populaire kinderactiviteiten te organiseren.

Van september 2022 tot en met 2023 staat het museum in het teken van het thema identiteit, met als basis een onderzoek naar de levens van 48 weeskinderen. Onder professionele begeleiding schrijven vrijwilligers de levensverhalen op. Op onze nieuw ingerichte zolder vieren we met onze jonge bezoekers de verjaardagen van de oud- wezen door wensen te schrijven in een vriendenalbum.

Afgelopen jaar werd opnieuw beoordeeld of het Weeshuismuseum voldoet aan de museumnorm, het kwaliteitskader voor musea. Het museum verwacht in het voorjaar van 2023 een positief besluit van de Stichting Museumregister Nederland.

Resultaten 2022

Het Elisabeth Weeshuis Museum trok voor de coronapandemie jaarlijks gemiddeld 10.000 bezoekers. Na deze pandemie komen de bezoekersaantallen langzaam weer uit het dal. In de maand januari was het museum gesloten als gevolg van een lockdown. In 2022 bedroeg het aantal bezoekers 11.743, hierbij inbegrepen 2652 kinderen die educatielessen uit het Brede School programma volgden. Het museum streeft de komende jaren naar een bezoekersaantal van 15.000 per jaar.

Gerealiseerd:

2017: 11.347

2018: 12.333

2019: 10.007

2020: 5.000

2021: 4.529

2022: 11.743

Met name de vakantieactiviteiten trokken veel jonge bezoekers: ca. 80 in de voorjaarsvakantie, in de zomervakantie 180 à 200, herfstvakantie 90 en in de kerstvakantie (gedurende 9 dagen) ca. 250. De educatieve kinderfeestjes trokken in totaal ruim 160 kinderen (en begeleidende volwassenen).

Het Elisabeth Weeshuis Museum vaart sinds 2021 een nieuwe koers met als belangrijkste doelgroep families. Hieruit vloeien vele, gesubsidieerde activiteiten voort. Grote evenementen als de Tuindag en Elisabethdag trekken veel niet betalende bezoekers, met name gezinnen, maar leveren geen entree inkomsten op.

Toetsing 2022

Toetsen doelgroep kinderen:

- Telling kindermuseumkaart: 587
- Telling scholieren: 2652
- Telling educatieve activiteiten: 3280

Toetsen doelgroep toeristen:

- Telling vakantieactiviteiten: 620

Activiteitenverslag 2022

Reguliere activiteiten van een museum

Het Elisabeth Weeshuis Museum is een permanente instelling, niet gericht op het behalen van winst, toegankelijk voor publiek, die ten dienste staat van de samenleving en haar ontwikkeling. Een museum **behoudt, verwerft, onderzoekt, presenteert, documenteert** en geeft **bekendheid** aan de materiële en immateriële getuigenissen van de mens en zijn omgeving, voor doeleinden van studie, **educatie**, maatschappelijk debat en genoegen.

Het museum ontvangt van het College van B&W een subsidie voor de reguliere activiteiten van het museum: Behouden, verwerven, onderzoeken, presenteren, documenteren en het bekend maken van de collectie en de activiteiten. Daarnaast ontvangt het museum een bedrag dat specifiek bedoeld is voor educatieve programma's in samenwerking met de Brede School Culemborg. De subsidie wordt jaarlijks geïndexeerd met het gemiddelde inflatiecijfer. Voor projecten, tentoonstellingen en activiteiten worden fondsen geworven.

Museumnorm

Het Elisabeth Weeshuis Museum werd dit jaar geselecteerd voor de museumaudit. In deze procedure wordt beoordeeld of een museum voldoet aan de geldende museumnorm. Voor de audit moesten tijdig de nodige documenten worden aangeleverd. Het bestuur heeft hiertoe een aantal documenten geactualiseerd of nader uitgewerkt, die in de loop van een aantal vergaderingen werden vastgesteld.

De Museumnorm is het kwaliteitskader voor geregistreerde musea in Nederland. De kwaliteit moet gewaarborgd worden voor een blijvende binding van alle inwoners van ons land met museale collecties. De Museumvereniging en het LCM (Landelijk Contact Museumconsulenten) zijn de eigenaar van de norm. Musea die aan de norm voldoen krijgen een vermelding in het Museumregister Nederland en zijn lid van de Museumvereniging; deze musea kunnen desgewenst deelnemen aan de Museumkaart. In 2022 was het Elisabeth Weeshuis Museum ingeloot voor een herijking. Het museum werd getoetst op 17 criteria verspreid over de drie pijlers bedrijfsvoering, collectie en publiek. Sinds 2020 zijn de uitgangspunten verstevigd door de toevoeging van de Code Diversiteit & Inclusie en de Fair Practice Code.

Op 29 september vond de audit plaats. Algehele indruk van de auditcommissie was dat het museum goed was voorbereid. Het museum verwacht 2023 een positief besluit van de Stichting Museumregister Nederland.

Behouden

Dankzij twee nieuwe vrijwilligers, die begin 2022 bij het collectieteam kwamen, en het inlassen van extra collectiewerkdagen kon er dit jaar flink worden doorgewerkt aan het verbeteren van de registratie en bewaaromstandigheden van de museumcollectie.

In 2022 is begonnen met het Actieplan collectie 2022-2023. Najaar 2021 werden 100 willekeurige objecten uit de museumcollectie gecontroleerd op kwaliteit en volledigheid van de registratie, materiële staat, nummering, volledigheid en bewaaromstandigheden.

Hieruit is een actieplan voortgekomen met als belangrijkste punten:

- Aanvullen gegevens vervaardiger en verwerving in het collectieregistratiesysteem.
- Opnieuw fotograferen van alle objecten volgens de Rijksmuseumstandaard.
- Herverpakken diverse deelcollecties, vervangen huidige dozen door nieuwe zuurvrije dozen.
- Verwijderen passe-partouts van prenten.
- Diverse collectie-onderdelen checken op juiste nummering, losse onderdelen en verwijderen van metalen delen.

Er zijn dit jaar ongeveer 1000 objecten opnieuw gefotografeerd. De nieuwe foto's zijn gekoppeld in Adlib en geüpload naar Collectie Gelderland. Daarnaast is de collectie prenten grotendeels herverpakt en opnieuw gelabeld. In 2023 wordt verder gewerkt aan het actieplan.

Het Collectieveiligheidsplan is in 2022 geactualiseerd.

Verwerven/ Bruiklenen

In 2022 is een nieuw collectieplan geschreven waarin we de rijke geschiedenis van Culemborg benaderen vanuit de levensverhalen van haar historische inwoners. Zo bezien we bijvoorbeeld de Beeldenstorm vanuit het perspectief van de Culemborgse graaf Floris I van Pallandt, de neef van Elisabeth die het Weeshuis stichtte. We verzamelen verhalen en collectiestukken (via schenkingen, langdurige bruiklenen en aankopen van museale objecten) van Culemborgers die eeuwenlang woonden, werkten en ontspannen en zo hun sporen na lieten in de stad.

In 2022 is de collectie gegroeid met een stoplap, gemaakt door weeskind Lien van Veen in 1933. Het object kon door contacten met de familie in het kader van het project *Wij Waren Wees* worden verkregen.

Stoptlap, gemaakt door weeskind Lien van Veen, 1933.

Bruiklenen

In 2022 stelde het museum bruiklenen ter beschikking voor de volgende exposities:

- Toen dokters nog doctores waren van Alies Derwig - diverse medische hulpmiddelen en objecten uit het voormalige Barbara Ziekenhuis.
- Ijs op de lek van Museum Warsenhoek - houten kinderslee, ca. 1920.

Onderzoeken

Genoeg voor een heel weeshuis!

Het Elisabeth Weeshuis Museum kent vele schriftelijke bronnen als menu's, voorraadadministratie en andere beleidsdocumenten. Deze bronnen geven een uniek inkijkje in het voedingspatroon van een van de oudste jeugdinstituten in Nederland. Culinair historica Manon Henzen dook de archieven in voor de *Kookgilden*, een reeks lezingen en kooklessen in het Weeshuismuseum voor volwassenen.

Presenteren

Genoeg voor een heel weeshuis!

thema 2021/2022

In het Elisabeth Weeshuis was er plek voor 48 jongens en meisjes. 48 Monden om te voeden. Het eten was niet ver weg. In de tuin achter het weeshuis bevond zich een grote moestuin vol bonenstaken en er was een bierhuisje en een bakhuisje waar brood gebakken werd. Het Weeshuis was grotendeels zelfvoorzienend.

Het Weeshuismuseum dopte tijdens het themajaar *Genoeg voor een heel weeshuis!* ook haar eigen boontjes. Met de Koningin Beatrixschool werd een langdurig moestuinproject gestart met om de week een kookles. Met middelbare scholieren van het KWC maakten we *Weesburgers*. Fast food, maar dan slow uit eigen moestuin. Bonenburgers, zelf gebakken brood en zelfgemaakte ketchup en mayonaise.

Deelnemers van de *Kookgilden*, opgezet in 2021, gingen na een aantal lezingen over historische voeding zelf aan de slag in de keuken. Onder begeleiding van culinair historica Manon Henzen van historisch kookatelier *eet!verleden* leerden zij historische recepten, hoe deze te bereiden en probeerden zij nieuwe recepten uit. De *Kookgilden* werden feestelijk afgesloten met een proeverij. De deelnemers kookten in de ochtend in de Weeshuiskeuken en 's middags kon er geproefd worden door vrijwilligers.

Themajaar Genoeg voor een heel weeshuis! werd gefinancierd door Provincie Gelderland, Kickstart Cultuurfonds, Cultuurfonds Culemborg en de vereniging Vrienden van het Elisabeth Weeshuis Museum (zie meer activiteiten jaarverslag 2021). De schoolprojecten voor de Koningin Beatrixschool en het KWC werden betaald door de scholen zelf.

Weesburgers

Proeverij Kookgilden

Over groei

In het kader van het thema *Genoeg voor een heel weeshuis!* over voeding exposeerde lanthe Elbers van 14 februari – 5 maart in de kapel haar schilderijen, gewijd aan groei en voedsel. In deze tentoonstelling onderzocht de kunstenaar de magische kant van groeien. Een kind groeit. Groente groeit. Als je een kind goed voedt, groeit het ook. Dat wisten ze bij het Weeshuis ook. Maar groei is ook iets ongrijpbaars. Waar komt groei vandaan?

Kleine exposities in de kapel worden gefinancierd vanuit de gemeentesubsidie.

Pasen

Tweede Paasdag werden er matzes gebakken in de Weeshuiskeuken. Terwijl de matzes in de oven lagen hielpen de kinderen de keukenmeid met de roomboter en het versieren we de boterlammetjes. Matzes klaar? Smeren maar! Lekker met lentegroenten!

Activiteit mogelijk gemaakt met resterende Brede School subsidie.

Wij waren wees, wie ben jij? thema 2022/2023

Wij waren wees

Met het participatieproject *Wij waren wees* onderzoeken inwoners van Culemborg de levensverhalen van 48 weeskinderen, 24 'knegtkens' en 24 'maegdekens' die tussen 1560 en 1952 opgroeiden in het Elisabeth Weeshuis. Elke vrijwilliger adopteert 1 weeskind en laat zijn of haar verhaal niet verloren gaan. Deze verhalen kleuren ook de grote historische verhalen in waar deze kinderen onderdeel van waren; ze geven daarmee ook een kijkje in de geschiedenis van ons land en van onze stad. Op socials wordt elke week een verhaal geplaatst, voorzien van een portret gemaakt door kunstenaar Suzanne Huijs. Zo krijgt ieder weeskind een gezicht en de aandacht die het heeft gemist.

Het doel is een jaar lang elke week een verhaal te publiceren en aan het eind van het project 48 persoonsdossiers te kunnen overdragen aan het Regionaal Archief Rivierenland. In 2023 wordt het thema 'Identiteit' voortgezet met onder andere een expositie en een boek met de onderzoeksresultaten van het project *Wij Waren Wees*.

Onderzoek 'Wij waren wees' is gefinancierd door Vereniging Vrienden van het Elisabeth Weeshuis Museum en het Cultuurfond Culemborg. Boek wordt gefinancierd door Stichting Elisabeth Weeshuis.

Portret Maaïke Sterk door Suzanne Huijs

Wie ben jij?

Mijn naam is Marjolein, wie ben jij? Wekelijks verzorgen gastdocenten en vrijwilligers van het Weeshuismuseum creatieve workshops in het opvangcentrum aan de Bellweg voor vluchtelingen uit onder meer Syrië. Sahar, Nour en Hanna stellen zich voor aan de docenten en aan elkaar. Door middel van het tekenen van handen en portretten leren we de kinderen en jongeren kennen. We zijn gestart met een rugzak waar de deelnemers hun nieuwe bezittingen in kunnen bewaren. Samen werken we aan een rugzak vol eigenwaarde.

De Stichting Elisabeth Weeshuis levert een financiële bijdrage voor de educatieve activiteiten voor kinderen in de vluchtelingenopvang.

Wees kind op zolder

Tijdens een museumbezoek leren kinderen over het zware leven in het weeshuis. Op zolder kunnen zij verwerken wat zij hebben geleerd door even kind te zijn. Door te spelen en te maken. De zolder is nu een flexibele ruimte waar schoolklassen aan de slag kunnen en er altijd iets te doen is voor individuele bezoekers. In de vakanties geven we hier workshops.

De inrichting is mede mogelijk gemaakt door een gift van de Vereniging van Vrienden van het Elisabeth Weeshuis Museum.

Het
gezicht
het
gezicht

van

Van woensdag 13 april t/m zondag 1 mei was in de kapel een kleurrijke collectie van zelfportretten te zien, gemaakt door Culemborgers. Binnen het project *Het Gezicht van het Gezicht* zijn er bijna 150 zelfportretten gemaakt in samenwerking met Cultuur, Zorg en Welzijn. Van deze indrukwekkende collectie werd een selectie getoond van oud én nieuw werk.

Kleine exposities in de kapel worden gefinancierd vanuit de gemeentesubsidie.

Overige activiteiten

Barok aan de Lek

In het 17e -eeuwse Italië ontstonden conservatoria, weeshuizen waarin weeskinderen een muziekopleiding kregen. Hieruit bloeide een rijke muziekcultuur op, met als bekendste componist Antonio Vivaldi. Tijdens het muziekfestival *Barok aan de Lek* maakten kinderen in het weeshuis kennis met klassieke muziekinstrumenten. Onder begeleiding van een docent speelde zij op zaal de trombone, cello, contrabas en de hobo. Een muzikale samenwerking met KEC (de plaatselijke muziekschool) en met de kunst en cultuurstichting De Roos.

Mede mogelijk gemaakt met subsidie van Stichting Elisabeth Weeshuis

Vierheemskinderstraat

Het streven was om in 2022 het Kunstproject in de Vierheemskinderenstraat te voltooien. Eerst werd gemikt op Elisabethdag, maar door de uitgestelde levering van bepaalde materialen in verband met de energiecrisis bleek deze datum niet haalbaar. De openingsdatum is uitgesteld naar 11 maart 2023. Dankzij de steun van het College van B&W en de gemeenteraad, het Elisabeth Weeshuis Museum en vele Culemborgers, ondergaat de Vierheemskinderstraat een metamorfose tot kunstwerk: *Goudklank*. Van een rommelig, anoniem straatje tussen de Markt en de Herenstraat, wordt het een kunstwerk waar jong en oud een bijzondere ervaring kan ondergaan.

Goudklank kon worden uitgevoerd dankzij financiële steun van de Provincie Gelderland, de gemeente Culemborg en het Cultuurfonds Culemborg.

Winters stadsgezicht van Willem Koekkoek

Van eind mei tot eind december was in de Spinzal een schilderij van de Culemborgse Binnenpoort door Willem Koekkoek te zien. Het grote schilderij geeft een prachtig beeld van de historische stad in de negentiende eeuw. Kunsthandel Simonis & Buunk heeft het schilderij drie maanden in bruikleen gegeven om het aan de stad te tonen. In september verzorgde stadshistoricus Bert Blommers een lezing over de schilder Willem Koekkoek.

De weesbeer

Ludmila is gevlucht voor de oorlog in Oekraïne. In haar thuisstad Marioepol had zij een naaiatelier waar ze knuffels maakte. Hier, in dit vreemde land, voelt zij zich verweesd. Voor de museumwinkel haakte Ludmila De Weesbeer. De opbrengst ging volledig naar haar en haar familie.

Marketing en communicatie

'bekend maken'

Onderweg naar de regio filmopname

In het voorjaar ontving het museum de filmploeg van het programma *Onderweg naar de regio* van RTL 4. Eind mei werd het bezoek uitgezonden. Het museum beschikt over de video en kan deze in de toekomst nog inzetten.

Website en Social Media

Het museum organiseert activiteiten rondom het themajaar. Deze worden uitgebreid gepromoot op de website en social media. De opkomst is bij elke activiteit goed en soms op de grens van wat haalbaar is voor onze vrijwilligers.

We hebben in 2022 onze promotionele aanwezigheid op sociale media kunnen uitbreiden. Dit resulteerde in: 1009 volgers op Instagram; 1,7 duizend volgers op Facebook en 61 nieuwe reviews op Google.

Onze website trekt maandelijks rond de 3000 bezoekers, waarvan 71% nieuwe bezoekers zijn. Daarnaast is 29% een terugkerende sitebezoeker. Onze website wordt maandelijks up-to date gehouden met nieuws en een extra pagina voor ons onderzoek *Wij waren wees*, deze pagina trekt meer en meer bezoekers.

Media

Naast sociale media melden wij alle evenementen aan de uitagenda en sturen wij persberichten naar de lokale en regionale kranten, zoals Het Kontakt en De Gelderlander.

Educatie

Brede School

Het Elisabeth Weeshuis Museum is partner van de Brede School Culemborg: een netwerk van cultuurpartners en cultuurdocenten die het cultureel programma aan het basisonderwijs aanbieden. De subsidie van de gemeente Culemborg maakt het voor het museum mogelijk samen te werken met twee combinatiefunctionarissen. Zij verzorgen met een team van vrijwilligers lessen op scholen en in het museum. In overleg met de gemeente mochten de niet-bestede bedragen voor de Brede School uit 2020 en 2021 alsnog worden besteed. Daardoor kon het museum in 2022 in de vakanties extra educatieve activiteiten ontplooiën, gericht op gezinnen en kinderen.

In verschillende schoolvakanties (voorjaarsvakantie, meivakantie, zomervakantie en herfstvakantie) vonden volop activiteiten plaats, in het kader van de Brede School en tegen een laag tarief. We maakten bonenhuisjes, gingen koken, knutselden onze eigen fotocamera's en leerden nog veel meer over het leven van toen en specifiek over het leven van de weeskinderen. Hierdoor zagen we meer gezinnen terug komen als reguliere bezoeker het hele jaar door. Door de vele kindgerichte activiteiten is het aantal bezoekende kinderen in 2022 toegenomen. Dit ligt in lijn met het doel om als museum toe te groeien naar een museum met nadrukkelijk meer aandacht voor gezinnen/kinderen. Dit is gelukt zoals in de bezoekcijfers te zien is.

Samenwerken

Het Weeshuis

Het Elisabeth Weeshuis heeft vier bewoners: Het Elisabeth Weeshuis Museum in de voormalige meisjesvleugel, Bibliotheek Rivierenland in de jongensvleugel, de Volksuniversiteit in de cursuslokalen en de *brazzerie Weesisanders* in de voormalige boerderij, geopend in de zomer van 2021. De ruimtes worden door alle partners gehuurd van de Stichting Elisabeth Weeshuis.

De stichting, in de volksmond beter bekend als 'de protectoren', beheert de nalatenschap van Vrouwe Elisabeth van Culemborg. Samen zien wij het Weeshuis als een inspirerende ontmoetingsplek voor de inwoners van Culemborg. Om dit concreet te maken, doneren de protectoren jaarlijks een bedrag voor activiteiten. Hiermee leveren zij een financiële bijdrage aan onder andere de tuindag, het Kinderboekenbal, Elisabethdag en het kerstprogramma.

Kinderboekenweek en Kinderboekenbal

In samenwerking met bibliotheek Rivierenland werden activiteiten voor de Kinderboekenweek en het Kinderboekenbal georganiseerd met als thema: Groen, groener, groenst!

Gi-ga-groene tips en tricks van Kaat de keukenmeid!

Vijf minuten douchen, een warme kruik in bed, kleding herstellen en eten opsparen voor de winter? Voor de weeskinderen in het Elisabeth Weeshuis in Culemborg was dit de werkelijkheid van alledag. Het weeshuis draaide om duurzaamheid. Een groot contrast met de wereld van de huidige generatie kinderen. De gevolgen van de oorlog in Oekraïne worden ook voelbaar bij de gezinnen thuis. Iedereen kan nu wel tips gebruiken om duurzamer te leven, voor de portemonnee en het milieu! Onze 19e eeuwse 'duurzaamheidscoach' Kaat de keukenmeid voorzag de kinderen van handige tips om de winter warm door te komen. We maakten handschoenen van oude sokken en hittepitten van bonen voor een lekker, warm bed. Er hebben 8 klassen deelgenomen aan de Kinderboekenweek. De Kinderboekenweek werd feestelijk afgesloten met het Kinderboekenbal. Kaat de keukenmeid was aanwezig om groen, groener, groensteeep te maken.

Tuindag

Op 14 mei hielden we de Tuindag. Met als vanouds kraampjes op het voorplein met planten en groenten. Kinderen konden moestuintjes maken met bonen. In de tuin werd er gekookt op vuur, werd er gedrumd op bloempotten en kwamen de schrijver en illustrator van *Boer Boris* een presentatie houden. De Tuindag werd erg goed bezocht door met name gezinnen.

Uitmarkt

Wie wil weten wat er in cultureel Culemborg te doen is bezoekt in september de Uitmarkt. Het Weeshuis faciliteerde optredens van koren en dansgroepen op het Weeshuisplein.

Kindermuseumnacht

18 Juni organiseerden we de allereerste Kindermuseumnacht van Culemborg. In parade liepen kinderen gemaskerd als vogeltjes, eenden en katten naar het Weeshuisplein. Daar speelde het orkest van Pieter Aafjes het sprookje van de weesjongen Peter en de wolf. Een feestelijke opening van de nacht waar kinderen op wolvenjacht gingen en muziekinstrumenten konden knutselen onder het genot van een volle maan pannenkoek.

De Kindermuseumnacht had als doel kinderen en (groot)ouders bekend te maken met (klassieke) muziek en Oekraïense/ Russische cultuur, enthousiast te maken voor het spelen van muziekinstrumenten, creativiteit te stimuleren en op een laagdrempelige manier kennis te laten maken met het museum. De gehele Kindermuseumnacht was in samenwerking met Culemborgse cultuurpartners als schrijvers de Beer, kunstdocente Pietie Visser en de Koninklijke Harmonie Pieter Aafjes. Ook werd er samengewerkt met de ondernemers uit de stad zoals De Familiefabriek, Culemborgs Bakhuis en Beijer schoenen. In de weken voorafgaand aan de Kindermuseumnacht werd veelvuldig een flyer verspreid met illustratie van een wolvenkop ontworpen door de Culemborgse Tabitha Boekweit. Bij winkels en supermarkten kwamen maskers te liggen van eenden, vogeltjes en katten. Kinderen konden drie weken voor de Kindermuseumnacht de maskers gaan verzamelen en inkleuren. Kinderen en hun (groot)ouders maakten zo kennis met de winkels en hun assortiment. De kindermuseumnacht was een groot succes. In totaal zijn er 135 kaarten verkocht

Elisabethdag

Feest in het Weeshuis te Culemborg! Ieder jaar werd rond 19 november de naamdag van stichtster Vrouwe Elisabeth gevierd. In de weken voorafgaand werd er druk gerepeteerd voor een toneelstuk. Tijdens de dag zelf was er een feestmaal (eend en spruitjes!) op echte porseleinen borden met zilveren bestek. Het leven was zwaar in het weeshuis voor de weeskinderen, maar Elisabethdag was iets om naar uit te kijken.

Dit jaar vierden we net als toen feest. Er kon een feestmaaltijd getekend worden met Vrouwe Elisabeth. Er was schmink, lekkere punch en kruidenslingers. Op zolder konden kinderen zich verkleden en werken aan een theaterrol. Verder organiseerde de bibliotheek de Waanzinnige Podcast en het Medialap.

Met een enthousiaste groep medewerkers en vrijwilligers hebben we in totaal 350 bezoekers mogen ontvangen.

Medewerkers en vrijwilligers tijdens Elisabethdag

Sint Nicolaas logeerkamer

Zoals ook in 2021 was er in het Weeshuis van 23 november t/m 4 december een heuse logeerkamer voor Sint Nicolaas ingericht. Net als vroeger voor de weeskinderen was hierbij nooit echt een Sint aanwezig en bleef het bij het geloven in zijn aanwezigheid. Met een vrije inloop hielpen de kinderen de Sint met zijn was vouwen, het bed opschudden en mochten zelf een schoentje knutselen/zetten. Op 26 en 27 november, 3 en 4 december “rommelden” de kinderen lekker in de keuken en op zolder tijdens de aangeboden workshops.

Met de vrije inloop is het aantal bezoekers moeilijk in te schatten maar dit is zeker ruimschoots boven het aantal van 2021.

De workshops zijn ook boven verwachting bezocht.

Gemiddeld 30 kinderen (met ouder) per 2 uur durende workshop

Wens- engeltjes en duurzame activiteiten in het Weeshuis

Ook dit jaar pronkte de grote kerstboom op het het winters opgetuigde binnenplein van het Weeshuis.

De wensboom werd versiert met de in diverse aangeboden workshops gecreëerde Culemborgse spoorbrug (wens-) engeltjes. Omdat de weeskinderen zelfvoorzienend leefden deden de kinderen het deze kerstvakantie ook allemaal zelf. In 8 verschillende workshops werden bijzonder leuke duurzame activiteiten aangeboden. Op alle middagen is aandacht aan de Stichting het vergeten kind geschonken middels donaties.

Bezoekersaantallen voor het weeshuisplein is ook ruimschoots hoger dan in 2021 en ook met vrije inloop moeilijk in te schatten. De duurzame workshops zijn zo druk bezocht dat we te weinig bezetting hadden en voor volgend jaar aanpassingen moeten doen.

Gemiddeld 40 kinderen per 2 uur durende workshop.

Samenwerken in de stad

In 2021 ging het Projectteam Cultuur Culemborg van start. Het Elisabeth Weeshuis Museum maakt samen met het Cultuurfonds Culemborg, De Fransche School, De Vrijstad Drukker en de Gelderlandfabriek deel uit van dit projectteam. Het projectteam is er voor alle cultuur in Culemborg en zoekt de samenwerking tijdens Cultuur Platforms. Het eerste resultaat van deze samenwerking is de nieuwe Uitagenda. Op deze digitale plek kunnen alle cultuuraanbieders in Culemborg hun programma bekend maken. Het projectteam werkt aan het stimuleren van de samenwerking in de stad, een betere afstemming in activiteiten en een betere zichtbaarheid.

Daarnaast maakt het museum actief deel uit van het Collectief Centrum Culemborg. De gouden driehoek van ondernemers (waaronder culturele), gemeente en vastgoedeigenaren is vertegenwoordigd in de Stuurgroep Binnenstad, waar een aantal werkgroepen aan verbonden is.

Deze werkgroepen stellen zich ten doel de Culemborgse binnenstad een economisch sterke en aantrekkelijke plek te maken, waar cultuur in het algemeen en het museum in het bijzonder onderdeel van uitmaakt.

Organisatie

Het Elisabeth Weeshuis Museum is een stichting die het bestuur-directiemodel hanteert. De stichting heeft een onafhankelijk en onbezoldigd bestuur dat eindverantwoordelijk is voor zowel de voorbereiding, vaststelling als de uitvoering van beleid. De directeur heeft een mandaat voor de dagelijkse leiding. Bestuursleden staan de directeur met raad en daad bij. Het Elisabeth Weeshuis Museum werd tot december 2022 geleid door een directeur en een museummedewerker. Vanaf december 2022 is daar een medewerker bedrijfsvoering bij gekomen. Het bestuur bestaat uit vijf leden. Het educatieve programma voor scholen wordt uitgevoerd door een zzp'er. Het museum mag rekenen op de toegewijde inzet van ca. 50 vrijwilligers.

Samenstelling bestuur

Functie	Naam	Termijn	Nevenfuncties
Voorzitter	Claire Vaessen	Tot feb. 2025	Lid Stuurgroep Collectief Centrum Culemborg en Werkgroep Sfeer en Beleving
Secretaris	Machiel den Besten	Tot aug. 2022	Bestuurslid Stichting Musica Choralis
	Cees Braas	Va. aug. 2022	
Penningmeester	Sef Severens	Tot feb. 2023	
Alg/communicatie	Ellie Tap	Tot jan. 2023	COSBO-stad-Utrecht: communicatieadviseur/belangenbehartiger; LVGO: hoofdredacteur Wijzer Wonen
Alg/personeel	Gerben Jansen	Tot jan. 2022	
Algemeen	Veysel Tan	Va. aug. 2022	Leerplanadviseur en docent bij de Hogeschool Utrecht

Betaalde medewerkers

Directeur: Leonieke Terlouw 24 uur per week

Museummedewerker: Jesse Krol 36 uur per week

Bedrijfsleider: Bregje Sanne Lacourt, vanaf 1-12-2022: 20 uur per week

Coördinator educatie: Eline van de Brink, zzp'er op contractbasis

Er hebben zich dit jaar verschillende nieuwe vrijwilligers gevoegd bij de vrijwilligersgroep, onder meer bij de tuinploeg, de collectieploeg en de klusploeg. Ook zijn er gedurende het jaar enkele vrijwilligers gestopt met hun werkzaamheden. Op 16 december werden alle museumvrijwilligers uitgenodigd voor een high tea in de brazzerie. Bij die gelegenheid ontving iedereen een Vrijstadpas met een vrij besteedbaar bedrag erop.

Bestuur

Het jaar 2022 begon met een coronalockdown en werd in de tweede helft gedomineerd door capaciteits- en organisatieproblemen in het museum vanwege de afwezigheid van de vaste medewerkers door ziekte, stijgende energietarieven, het werven van nieuwe bestuursleden.

Het bestuur kwam eens in de zes weken bijeen met een vaste agenda. Het managementpaper, waarin de directeur verantwoording aflegt en het bestuur informeert is een van de agendapunten, naast o.a. financiën en bestuurszaken.

De borging van de Ethische code voor musea is toegevoegd aan het Personeels- en organisatieplan. Het directie-bestuursreglement en het beleidsplan zijn geüpdatet.

In 2022 bleek de werklast en verdeling van taken niet te passen in de omvang van het dienstverbanden van de directeur en medewerker collectie. Het bestuur heeft maatregelen genomen om daar toekomstbestendige oplossingen voor te vinden zoals het herschikken van taken, het aanstellen van een medewerker voor de bedrijfsvoering en het bijstellen van ambities.

De concentratie van ervaring en kennis van het museum bij een zeer beperkte staf werd in het jaarverslag 2021 genoemd als meest in het oog springende risico van dat moment. Naast ervaring en kennis kan daar 'uitvoeringscapaciteit' aan toegevoegd worden. Door langdurig ziekteverzuim van de vaste medewerkers is het bestuur in 2022 noodgedwongen dichter op de werkvloer gaan zitten in het begeleiden van nieuwe en tijdelijke krachten en het oplossen van kwesties die zich voordeden. Daardoor was veel incidenteel overleg nodig. Dankzij de inzet en verantwoordelijkheidsgevoel van de museumvrijwilligers is het museum open kunnen blijven en kon een deel van de activiteiten doorgang vinden.

Governance

Het Elisabeth Weeshuis Museum volgt de Governance Code Cultuur (GCC) en licht aan de hand van de 8 principes toe hoe het museum dat heeft gedaan:

1. Het Elisabeth Weeshuis Museum (EWM) realiseert haar maatschappelijke doelstellingen door haar taken als museum te verbinden aan actuele maatschappelijke thema's door middel van educatie, activiteiten, presentaties, onderzoek en promotie.
2. Het museum past de Governance Code Cultuur toe en legt daarover in het jaarverslag verantwoording af.
3. Het bestuur is onafhankelijk en onbezoldigd. Bestuur en directie handelen transparant en zorgvuldig. Wanneer belangen of functies elkaar kunnen raken wordt dit in eerste instantie in openheid besproken in een bestuursvergadering. In voorkomende gevallen onthoudt de betrokken bestuurder zich van besluitvorming of uitvoering van taken. Eventueel treft de voorzitter passende maatregelen. (Neven)functies van de directeur moeten gemeld en goedgekeurd worden door het bestuur. Er hebben zich - voor zover bekend - in 2022 geen situaties van belangenverstremgeling of tegenstrijdig belang voorgedaan.
4. Directie en bestuur zijn zich bewust van hun eigen rol en de onderlinge verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden en handelen daarnaar. Deze zijn verwerkt in de

statuten, personeels- en organisatieplan, het directie-bestuursreglement en in profielschetsen van bestuursleden.

5. Het EWM is een stichting die het bestuur-directiemodel hanteert. Het bestuur is eindverantwoordelijk voor zowel de voorbereiding, vaststelling als de uitvoering van beleid. De directeur heeft een mandaat voor de dagelijkse leiding en rapporteert daarover in het managementpaper.

6. Strategie, identiteit en continuïteit van de organisatie; naleving van wet- en regelgeving; bedrijfsvoering, risicobeheer en zakelijk beleid hebben de nadrukkelijke aandacht van het bestuur. Deze worden geborgd door diverse beleidsdocumenten en een jaaragenda voor update en herijking van deze documenten.

De zelfevaluatie van het bestuur in november vond plaats in aanwezigheid van twee nieuwe bestuursleden en twee aankomende. De actualiteit stond in het teken van het afwezig zijn van beroepskrachten op de werkvloer en de maatregelen die genomen moesten worden. Dit beziend wil het bestuur vooral voorwaardenscheppend zijn en ervoor waken een uitvoerende rol te krijgen.

Een aanbeveling van de GCC is om eens in de drie jaar een zelfevaluatie onder externe begeleiding uit te voeren. Daar was in 2022 geen ruimte voor. In 2023 neemt het bestuur hierover een besluit.

7. Principe 7 vervalt in de bestuur-directieversie van de GCC

8. Het bestuur gaat verantwoord om met mensen en middelen van de organisatie:

Mensen: goed werkgeverschap waarbij de Museum-cao wordt gevolgd; een personeels- en organisatieplan waarin voortgangs- en ontwikkelgesprekken met medewerkers zijn opgenomen en transparant vrijwilligersbeleid. Er is een extra verzekering om in een eventueel tweede ziektejaar werknemers tot 100% uit te kunnen betalen. Het museum volgt de Fair Practice Code. Het museum onderschrijft de Code Diversiteit en Inclusie en is zich ervan bewust dat het hier gaat om een proces van langere adem. Er is een gedragscode opgesteld en vrijwilligers en medewerkers hebben laagdrempelig toegang tot een vertrouwenspersoon.

Middelen: Voor het beheersen van de risico's wordt jaarlijks een risico-inventarisatie gemaakt met actiepunten. De financiële cyclus wordt nauwgezet gevolgd en de jaarrekening wordt gecontroleerd door de accountant.

Er is een rooster van aftreden. In 2022 zijn twee bestuursleden afgetreden; twee nieuwe bestuursleden aangetreden en twee bestuursleden draaien de laatste maanden van 2022 mee om ingewerkt te worden.

Terug- en Vooruitblik

Eind juni is het eerste themajaar *Genoeg voor een heel weeshuis!* afgesloten met een historische proeverij. De activiteiten rondom het themajaar over voeding leverden veel herhaalbezoek op. Met name het koken in de keuken en de tuin trok extra bezoekers. We gaan we door met moestuinieren met basisschoolleerlingen. In september 2022 is het nieuwe themajaar *Wij Waren Wees, wie ben jij?* gestart over identiteit, met bijbehorend activiteiten programma. Naast creatieve workshops voor kinderen ging er ook extra aandacht uit naar jongeren. We hebben voor de Culemborgse middelbare scholen programma's ontwikkeld rondom 'identiteit', die in 2023 zullen worden uitgevoerd. De programma's starten in het Elisabeth Weeshuis zodat ook jongeren bekend raken met het museum, het leven van de weeskinderen en met de Culemborgse geschiedenis. In de loop van de zomer is de museumzolder ingericht als educatieve workshopruimte. Tussen de lakens die te drogen hangen en de opslag van zakken graan is er ruimte voor spel en creativiteit. Sinds september hebben we op de museumzolder lessen georganiseerd voor basisscholen, middelbare scholen en, in de vakanties, workshops die passen bij het themajaar. De lessen en workshops ontwikkelen we met gastdocenten uit de stad op het gebied van kunst, literatuur, techniek, muziek en theater in samenwerking met de vrijwilligers van het museum.

Financieel verslag

Na de corona-pandemie van de jaren 2020 en 2021 werden we in 2022 geconfronteerd met een nieuwe uitdaging: kostenstijgingen en met name de sterk gestegen energiekosten.

De energiekosten in 2022 waren drie keer zo hoog als normaal. Gelukkig heeft het museum € 5.710,- uit het Winterfonds ontvangen ter compensatie van de gestegen energiekosten en tevens een bijdrage van € 7.000,- van het Mondriaanfonds. Het resterende verlies over 2022 wordt gedekt door een subsidie van het Cultuurfonds Culemborg Bijdrage Vaste Lasten. Over de definitieve toekenning van deze subsidie wordt medio 2023 beslist.

In januari was het museum nog gesloten als gevolg van de pandemie. De ontvangen bedragen uit NOW en TVL regelingen bedroegen in totaal € 3.217,-, rekening houdend met terug te betalen bedragen van vorig jaar. Inmiddels zijn alle ontvangen coronategemoetkomingen definitief vastgesteld en afgerekend.

De kosten voor de reguliere exploitatie van het museum worden gedekt door de gemeentelijke subsidie, entree- en winkelinkomsten. Entree inkomsten stijgen langzaam, maar waren in 2022 verre van het niveau van voor de coronapandemie. Projecten en activiteiten werden gefinancierd met subsidies van het Cultuurfonds Culemborg, de Stichting Elisabeth Weeshuis en de Vrienden van het Elisabeth Weeshuis Museum.

Het resultaat van 2022 is € 0, uitgaande van definitieve toekenning van € 12.078,- subsidie van het Cultuurfonds Culemborg Bijdrage Vaste Lasten. Ultimo 2021 was een bedrag van € 9.164,- op onze balans, middels een bestemmingsreserve, opgenomen als niet bestede Brede Schoolgelden uit de coronajaren 2020 en 2021. In 2022 is dit bedrag in overleg met de gemeente besteed voor zomer- en herfstactiviteiten. Ultimo 2022 is er € 669,- over van deze reservering. Voor het themajaar Identiteit is € 5.000,- onttrokken aan de daarvoor bestemde reserve Identiteit. Na verrekening van het resultaat van 2022 met de onttrekkingen en toevoeging aan de bestemmingsreserves is het restant toe te voegen aan de reserves € 13.495 en bedraagt het eigen vermogen, exclusief bestemmingsreserves, van het museum circa € 75.000,-

Inrichting financieel management

In december wordt de begroting voor het jaar erop vastgesteld, dat is het kader waarbinnen de directeur in dat jaar gaat werken. In het bestuurs-directiereglement is het mandaat waarbinnen de directeur mag opereren vastgelegd. Ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op het resultaat worden nauwlettend gevolgd.

In de loop van het jaar stelt de penningmeester, die deel uitmaakt van het bestuur, maandelijks in samenwerking met de directeur een prognose op van het te verwachten eindejaarsresultaat. Deze prognoses worden besproken in de bestuursvergaderingen en leiden zo nodig tot bijsturing van het beleid.

Onder leiding van de directeur voert een gekwalificeerde vrijwilliger de dagelijkse financiële administratie uit op basis van een professioneel boekhoudprogramma, dat in beginsel voor alle bestuursleden en betrokken medewerkers is in te zien. Controle en flattering van de betalingen is in handen van de penningmeester.

Een externe accountant controleert jaarlijks de financiële administratie en stelt het financiële jaarverslag op. Hij is langer dan vier jaar aan het EWM verbonden. Het bestuur heeft in 2022 besloten om in 2022 en 2023 geen wisseling van accountant door te voeren. Per februari 2023 treedt een nieuwe penningmeester aan. Het bestuur kiest voor continuïteit. De accountant is onafhankelijk en heeft geen persoonlijke of andere zakelijke betrekkingen met een van de bestuursleden of anderszins met het museum. Het bestuur ziet geen obstakels in het nog enkele jaren aanhouden van de huidige accountant.

Risicomanagement

Als onderdeel van de Governance Code Cultuur is een inventarisatie gemaakt van de risico's die de bedrijfsvoering en de continuïteit van het museum bedreigen. Voor het beheersen van de risico's wordt de risico-inventarisatie jaarlijks bijgewerkt en noodzakelijke acties ondernomen. De concentratie van ervaring en kennis van het museum bij een zeer beperkte staf werd in het jaarverslag 2021 genoemd als meest in het oog springende risico van dat moment. Naast ervaring en kennis kan daar 'uitvoeringscapaciteit' aan toegevoegd worden. De ontwikkeling van de energiekosten is zorgwekkend en zal het resultaat van 2022 negatief beïnvloeden. Het museum maakt zich ernstig zorgen over de stijging van haar exploitatiekosten. De afgelopen tijd werden die deels gecompenseerd. Omdat het dekken van lopende exploitatiekosten door incidentele meevallers niet toekomstbestendig is, werkt het bestuur aan structurele oplossingen.

Ontwikkelingen in 2023

Het langdurig ziekteverzuim van de vaste medewerkers betekent aanvang 2023 dat een grote inzet van het bestuur nog steeds vereist is. Vervanging bleek slechts in beperkte mate mogelijk. Om de werkdruk op de vaste medewerkers te verminderen focust het museum in 2023 op versterking van de organisatie en is het programma aangepast. Het thema 'Identiteit' wordt verlengd wat goed mogelijk is doordat er nog een project met middelbare scholieren, de uitgave van een boek en een tentoonstelling in de pipeline zit. De jeugdactiviteiten van de zomer-, herfst- en kerstvakantie kunnen, dankzij een bijdrage van de Stichting Elisabeth Weeshuis en de inzet van vrijwilligers in 2023 doorgang vinden.

De begroting voor 2023 komt uit op een negatief resultaat, door een voortdurende stijging van de exploitatiekosten en verwachte tegenvallende inkomsten uit entreegelden en winkelverkoop. De subsidies van de landelijke overheid vanwege corona, die verliezen de afgelopen jaren gecompenseerd hebben, zijn weggevallen. Daardoor ontstaat er in 2023 een exploitatietekort, dat qua grootte nog wel afhankelijk is van de ontwikkeling van de energiekosten en van eventuele energie subsidies. Het negatieve resultaat in 2023 kan opgevangen worden uit de algemene reserve.

FINANCIEEL VERSLAG

**BALANS PER 31 DECEMBER 2022 NA BESTEMMING RESULTAAT VAN STICHTING
ELISABETH WEESHUIS MUSEUM TE CULEMBORG**

ACTIVA

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	€	€
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa		
Inventaris	8.592	11.488
	-----	-----
VLOTTENDE ACTIVA		
Voorraden		
Vorraad	8.271	10.221
	-----	-----
Vorderingen		
Debiteuren	2.270	1.182
Belastingen en premies sociale verzekering	10.329	3.901
Overige vorderingen en overlopende activa	31.931	23.883
	-----	-----
	44.530	28.966
	-----	-----
Liquide middelen	93.341	98.504
	-----	-----
TOTAAL ACTIVA	----- 154.734	----- 149.179
	=====	=====

**BALANS PER 31 DECEMBER 2022 NA BESTEMMING RESULTAAT VAN STICHTING
ELISABETH WEESHUIS MUSEUM TE CULEMBORG**

PASSIVA

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	€	€
KAPITAAL		
Overige reserves	74.888	61.393
Bestemmingsreserves	17.197	30.692
	<u>92.085</u>	<u>92.085</u>
	-----	-----
VOORZIENINGEN		
Voorziening taxaties	1.399	1.399
	-----	-----
KORTLOPENDE SCHULDEN		
Crediteuren	7.182	5.587
Belastingen en premies sociale verzekering	4.110	4.354
Overige schulden en overlopende passiva	49.958	45.754
	<u>61.250</u>	<u>55.695</u>
	-----	-----
TOTAAL PASSIVA	<u>154.734</u>	<u>149.179</u>
	=====	=====

**STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022 VAN STICHTING ELISABETH WEESHUIS
MUSEUM TE CULEMBORG**

	werkelijk <u>2022</u> €	begroting <u>2022</u> €	werkelijk <u>2021</u> €
Baten			
Vaste bijdragen	158.450	160.710	152.664
Incidentele bijdragen	73.345	20.200	115.942
Overige baten	28.626	32.100	18.957
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totale baten	260.421	213.010	287.563
	<hr style="border-top: 1px dashed black;"/>	<hr style="border-top: 1px dashed black;"/>	<hr style="border-top: 1px dashed black;"/>
Lasten			
Personeelskosten	109.888	118.389	83.456
Afschrijvingskosten materiële vaste activa	2.896	2.500	3.516
Huisvestingskosten	47.672	52.500	38.562
Algemene beheerskosten	13.319	19.350	19.119
Projecten/tentoonstellingen/activiteiten	84.066	35.212	103.813
Voorzieningen	-	-	-
Rente en bankkosten	494	340	218
Bijzondere baten en lasten	-12.078	-	-
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totale lasten	246.257	228.291	248.684
	<hr style="border-top: 1px dashed black;"/>	<hr style="border-top: 1px dashed black;"/>	<hr style="border-top: 1px dashed black;"/>
Saldo staat van baten en lasten	14.164	-15.281	38.879
Besteed aan bijzondere bestemming	-14.164	-	-5.064
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Resultaat	-	-15.281	33.815
	<hr style="border-top: 3px double black;"/>	<hr style="border-top: 3px double black;"/>	<hr style="border-top: 3px double black;"/>

BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

Te bestemmen resultaat	-	-15.281	33.815
Toevoeging bestemmingsreserve educatie scholen	-669	-	-9.164
Toevoeging bestemmingsreserve themajaar identiteit	-	-	-10.000
Onttrekking bestemmingsreserve educatie scholen	9.164	-	5.064
Onttrekking bestemmingsreserve themajaar identiteit	5.000	-	-
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Restant toevoeging overige reserves	13.495	-15.281	19.715
	<hr style="border-top: 3px double black;"/>	<hr style="border-top: 3px double black;"/>	<hr style="border-top: 3px double black;"/>

GRONDSLAGEN VAN DE FINANCIËLE VERSLAGLEGGING

Algemeen

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Voor zover bij de afzonderlijke posten niets anders is vermeld, zijn de activa en passiva tegen nominale waarde gewaardeerd; activa waar nodig onder aftrek van voorzieningen.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek BW2.

Kamer van Koophandel

Stichting Elisabeth Weeshuis Museum is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder dossiernummer 41060516.

Activiteiten

De activiteiten van Stichting Elisabeth Weeshuis Museum bestaan voornamelijk uit het exploiteren van een museum te Culemborg in het voormalige Elisabeth Weeshuis, betrekking hebbende op de wezenzorg in het algemeen, de historie en ontwikkeling van de wezenzorg te Culemborg, de historie van Culemborg en al hetgeen wat met het vorenstaande verband houdt.

Vergelijkende cijfers

De in de jaarrekening opgenomen cijfers van het voorafgaande boekjaar zijn, indien noodzakelijk, voor vergelijkingsdoeleinden aangepast.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderde met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

Afschrijving

	Afschrijvings- percentage
Actief	%
inventaris	20

Voorraden

Voorraden worden gewaardeerd tegen inkoopwaarde of lagere marktwaarde.

Vorderingen

De vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde, onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde en staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de stichting. Het betreffen de direct opeisbare vorderingen op kredietinstellingen en kasmiddelen.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden betreffen de schulden met een looptijd van korter dan één jaar. Deze worden voor zover niet anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

Kapitaal

Het bestuur kan uit de overige reserves of uit positieve resultaten van de staat van baten en lasten bedragen oormerken voor toekomstige uitgaven. Dergelijke posten worden opgenomen als bestemmingsreserve.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Baten

De baten omvatten subsidie, opbrengsten uit verleende diensten en overige baten. De baten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Lasten

De lasten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

TOELICHTING OP DE BALANS STICHTING ELISABETH WEESHUIS MUSEUM TE CULEMBORG

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa gedurende het boekjaar is als volgt weer te geven:

	<u>Inventaris</u>
	€
Boekwaarde begin boekjaar	11.488

Mutaties in boekjaar:	
Investeringen	-
Desinvesteringen	-
Afschrijvingen	-2.896

	-2.896

Boekwaarde einde boekjaar	8.592
	=====
Aanschafwaarde einde boekjaar	14.481
Cumulatieve afschrijvingen	-5.889

Boekwaarde einde boekjaar	8.592
	=====

VLOTTENDE ACTIVA

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	€	€
Voorraden		
Voorraad	8.271	10.221
	=====	=====

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	€	€
Vorderingen		
<u>Debiteuren</u>		
Debiteuren	2.270	1.182
	<hr/>	<hr/>
Een voorziening voor dubieuze debiteuren wordt niet noodzakelijk geacht.		
<u>Belastingen en premies sociale verzekeringen</u>		
Omzetbelasting	10.329	3.901
	<hr/>	<hr/>
<u>Overige vorderingen en overlopende activa</u>		
Vooruitbetaalde kosten	4.082	4.964
Nog te ontvangen bedragen	18.849	6.760
Nog te ontvangen subsidies/bijdragen projecten	9.000	11.739
Overige vorderingen en overlopende activa	-	420
	<hr/>	<hr/>
	31.931	23.883
	<hr/>	<hr/>
Liquide middelen		
ABN-AMRO, rekening-courant	81.840	87.342
ABN-AMRO, spaarrekeningen	10.884	10.884
Kas	289	231
Kruisposten	328	47
	<hr/>	<hr/>
	93.341	98.504
	<hr/>	<hr/>

De banksaldi staan ter vrije beschikking van de Stichting.

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	€	€
KAPITAAL		
Overige reserves		
Stand begin boekjaar	61.393	41.678
Bij: uit winstbestemming	13.495	19.715
	<hr/>	<hr/>
Stand einde boekjaar	74.888	61.393
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Bestemmingsreserves		
Bestemmingsreserve aankopen	5.000	5.000
Bestemmingsreserve restauratie	2.973	2.973
Bestemmingsreserve vervanging	3.555	3.555
Bestemmingsreserve educatie scholen	669	9.164
Bestemmingsreserve themajaar identiteit	5.000	10.000
	<hr/>	<hr/>
Stand einde boekjaar	17.197	30.692
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
<i>Het verloop van de bestemmingsreserve aankopen is als volgt:</i>		
Saldo 1 januari	5.000	5.000
Bij: uit de resultaatbestemming	-	-
Af: onttrekking bestemmingsreserve	-	-
	<hr/>	<hr/>
Saldo 31 december	5.000	5.000
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
<i>Het verloop van de bestemmingsreserve restauratie is als volgt:</i>		
Saldo 1 januari	2.973	2.973
Bij: uit de resultaatbestemming	-	-
Af:: onttrekking bestemmingsreserve	-	-
	<hr/>	<hr/>
Saldo 31 december	2.973	2.973
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	€	€
<i>Het verloop van de bestemmingsreserve vervanging is als volgt:</i>		
Saldo 1 januari	3.555	3.555
Bij: uit de resultaatbestemming	-	-
Af:: onttrekking bestemmingsreserve	-	-
	<hr/>	<hr/>
Saldo 31 december	3.555	3.555
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Het verloop van de bestemmingsreserve educatie scholen is als volgt:

Saldo 1 januari	9.164	5.064
Bij: uit de resultaatbestemming	669	9.164
Af:: onttrekking bestemmingsreserve	-9.164	-5.064
	<hr/>	<hr/>
Saldo 31 december	669	9.164
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Het verloop van de bestemmingsreserve themajaar identiteit is als volgt:

Saldo 1 januari	10.000	-
Bij: uit de resultaatbestemming	-	10.000
Af:: onttrekking bestemmingsreserve	-5.000	-
	<hr/>	<hr/>
Saldo 31 december	5.000	10.000
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

VOORZIENINGEN

Voorziening taxaties

Saldo per 1 januari	1.399	1.399
Mutatie boekjaar	-	-
	<hr/>	<hr/>
Stand per 31 december	1.399	1.399
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

De voorziening heeft een overwegend langlopend karakter.

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	€	€
KORTLOPENDE SCHULDEN		
<u>Belastingen en premies sociale verzekeringen</u>		
Loonbelasting	4.110	4.354
	<hr/>	<hr/>
<u>Overige schulden en overlopende passiva</u>		
Vooruitontvangen bedragen	9.634	18.796
Terug te betalen bedragen (NOW en TVL)	22.647	11.041
Huisvestingskosten	5.456	6.364
Reservering vakantiegeld en -dagen	4.973	4.242
Accountantskosten	3.500	3.500
Projectkosten	2.291	1.688
Personeelskosten	1.351	55
Overige schulden en overlopende passiva	106	68
	<hr/>	<hr/>
	49.958	45.754
	<hr/>	<hr/>

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

Huurovereenkomsten

De stichting heeft een huurovereenkomst inzake onroerend goed voor onbepaalde tijd afgesloten. De opzegtermijn bedraagt 12 maanden. De jaarlijkse huur bedraagt circa € 24.228 (prijspeil 2022).

RESULTAATBESTEMMING

Het resultaat over 2022 bedraagt € 0.

Aan het bestuur zal worden voorgesteld het resultaat als volgt te bestemmen:

- Te bestemmen resultaat	-
- Onttrekking bestemmingsreserves	14.164
- Toevoeging bestemmingsreserves	-669
	<hr/>
Toevoeging overige reserves	13.495
	<hr/>

Dit voorstel is in de jaarrekening verwerkt.

**TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN VAN STICHTING ELISABETH
MUSEUM WEESHUIS TE CULEMBORG**

	werkelijk <u>2022</u> €	begroting <u>2022</u> €	werkelijk <u>2021</u> €
Baten			
<u>Vaste bijdragen</u>			
Subsidie Gemeente Culemborg	158.450	160.710	152.664
Overige bijdragen	-	-	-
	<u>158.450</u>	<u>160.710</u>	<u>152.664</u>
<u>Incidentele bijdragen</u>			
Bijdragen projecten	51.875	20.000	87.719
Bijdragen overheid i.v.m. corona (TVL/RVO)	8.727	-	27.491
Bijdragen fondsen en provincie i.v.m. corona	7.000	-	-
Winterfonds (compensatie energiekosten)	5.710	-	-
Bijdragen particulieren	33	200	732
Overige incidentele bijdragen	-	-	-
	<u>73.345</u>	<u>20.200</u>	<u>115.942</u>
<u>Overige baten</u>			
Entreegelden	21.781	24.000	14.494
Educatie projecten	2.780	2.500	1.800
Bruto marge balie verkoop	1.827	2.800	2.087
Verhuur museumruimten	630	850	335
Overige inkomsten	1.608	1.950	241
	<u>28.626</u>	<u>32.100</u>	<u>18.957</u>

	werkelijk <u>2022</u> €	begroting <u>2022</u> €	werkelijk <u>2021</u> €
Personeelskosten			
Lonen en salarissen	81.851	82.600	80.257
Sociale lasten	13.053	13.175	13.512
Pensioenkosten	3.072	3.200	2.540
Ziekteverzuim- en overige werknemersverzekeringen	5.712	4.764	4.754
Reis- en verblijfskosten	3.972	4.200	4.460
Vrijwilligerskosten	5.672	5.400	3.848
Inhuur personeel	6.765	-	3.520
Studiekosten	620	950	205
Koffie/thee personeel/vrijwilligers	1.791	2.100	-
Overige personeelskosten	1.765	2.000	1.547
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	124.273	118.389	114.643
Uitkeringen UWV i.v.m. NOW	5.510	-	-18.117
Ontvangen ziekteverzuim uitkeringen	-19.895	-	-13.070
Overige uitkeringen	-	-	-
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	109.888	118.389	83.456
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Bij de stichting waren in 2022 gemiddeld 2 werknemers werkzaam (2021: 2). De bezoldiging voor de bestuursleden bedraagt in 2022 € 0 (2021: € 0).

Afschrijvingskosten materiële vaste activa

Afschrijving inventaris	2.896	2.500	2.214
Boekverlies verkoop activa	-	-	1.302
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	2.896	2.500	3.516
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

	werkelijk <u>2022</u> €	begroting <u>2022</u> €	werkelijk <u>2021</u> €
Huisvestingskosten			
Huurkosten	24.228	24.000	23.555
Kosten gemeenschappelijke ruimten	5.456	9.000	6.438
Gas, water en Electra	15.183	16.500	5.707
Schoonmaakkosten	1.700	1.700	1.700
Belastingen	1.105	1.300	1.162
	<hr/> 47.672 <hr/>	<hr/> 52.500 <hr/>	<hr/> 38.562 <hr/>
Algemene beheerskosten			
Assurantielkosten	3.959	4.000	3.928
Automatiseringskosten	1.432	4.000	3.478
Accountants- en advieskosten	3.825	3.400	4.135
Onderhoud inventaris	2.089	4.000	3.043
Contributies/lidmaatschappen	1.418	1.700	1.418
Kantoorbenodigdheden	299	450	149
Telefoonkosten	185	600	333
Porti/drukwerk	8	150	276
Overige algemene kosten	104	1.050	2.359
	<hr/> 13.319 <hr/>	<hr/> 19.350 <hr/>	<hr/> 19.119 <hr/>
Projecten / tentoonstellingen / activiteiten			
Kosten projecten/tentoonstellingen/activiteiten	58.713	10.000	87.203
Educatieve projecten	13.788	15.712	8.571
Representatie/reclame kosten	6.963	4.500	4.983
Onderhoud collectie/vaste presentatie	4.602	5.000	3.056
Overige kosten activiteiten	-	-	-
	<hr/> 84.066 <hr/>	<hr/> 35.212 <hr/>	<hr/> 103.813 <hr/>

	werkelijk <u>2022</u> €	begroting <u>2022</u> €	werkelijk <u>2021</u> €
Voorzieningen			
Vrijval voorziening taxaties	-	-	-
Dotatie voorziening restauraties	-	-	-
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	-	-	-
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Rente en bankkosten			
Ontvangen rente Bank	-	-	-
Betaalde rente/bankkosten	494	340	218
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	494	340	218
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Bijzondere baten en lasten			
Stichting Cultuurfonds Culemborg*	-12.078	-	-
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

* Betreft een eenmalige bijdrage (ter dekking van de vaste lasten 2022) van Stichting Cultuurfonds Culemborg.

Culemborg,
Stichting Elisabeth Weeshuis Museum

C.B. Vaessen
Voorzitter

C.W.J. Kasbergen
Penningmeester

C.W.P. Braas
Secretaris

C.W.M. van Romunde